

Ingliz tilini o'rganishda ingliz qo'shiqlarning o'rni

Ilmiy rahbar: Zubaydova Nilufar

Muallif: Xasanova Farangiz

Samarqand davlat chet tillari instituti talabasi

***Anotatsiya.** Kundan kunga jamiyatimizda chet tilini o'rganishga bo'lgan talab tobora ortib bormoqda. Shu bilan birga chet tilini o'rganishda muntazam ravishda faqatgina odatiy va zerikarli grammatika darslaridan emas, balki yangicha uslub va yangicha yondashuvlardan foydalanish zaruratga aylanmoqda. Ushbu maqolada biz Ingliz tilini inglizcha qo'shiqlar orqali o'rganish va til ko'nikmalarini qo'shiqlar yordamida yanada rivojlantirish haqida batafsil to'xtalib o'tamiz.*

***Kalit so'zlar.** Musiqa, qo'shiq, lirika, metod, streets, depressiya, kinestetik, tinglash, ritm, talaffuz.*

***Abstract.** The demand for learning a foreign language in our society is increasing day by day. At the same time, it is becoming necessary to regularly use new methods and new approaches in learning a foreign language, not just regular and boring grammar lessons. In this article, we will discuss in detail how to learn English through English songs and further develop your language skills with the help of songs.*

***Keywords.** Music, song, lyrics, method, streets, depression, kinesthetic, listening, rhythm, pronunciation.*

Yangi tilni o'rganish sizning barcha his-tuyg'ularingizni, shuningdek, ijodiy tomoningizni uyg'otishi kerak. Shuning uchun, o'rganishingizga yordam beradigan yangi usullarni sinab ko'rish va o'ylab ko'rish foydalidir. Albatta, talaba sifatida siz ingliz tilidagi yangi lug'atingizni o'rganishingiz kerak, shuningdek, yangi ingliz tilidagi bilimlaringizni guruh va xususiy darslarda mashq qilishingiz kerak. Biroq,

o'quv jarayonini yaxshilashning bir qancha qo'shimcha usullari mavjud. Ingliz tilini qo'shiqlar orqali o'rganish ham juda samarali usul hisoblanadi [1,1].

Masalan, ingliz tilida musiqa tinglash tilni tushunishingizni albatta oshiradi. Ingliz musiqasi tinglash qobiliyatingizni yaxshilaydi va so'z boyligingizni oshiradi. Musiqa hatto talaffuzingizga ham yordam beradi. Qo'shiq matnini tinglar ekansiz, siz yangi inglizcha so'zlarga duch kelasiz. Ingliz musiqasini tinglash kun bo'yi, har kuni qilishingiz mumkin bo'lgan mashg'ulotdir. Asosiysi, har kuni iloji boricha ko'proq ingliz qo'shiqlarini tinglash. Qo'shiq aytishni ham unutmang! Ha, to'g'ri, ba'zi qo'shiqlarni tinglayotganingizda, og'zingizni ochib, qo'shiq aytishga harakat qiling. Tovushlarga taqlid qilganingiz uchun tilingiz inglizcha tovushlarga ko'proq o'rganib qoladi va shu bilan inglizcha talaffuzingizni yaxshilaydi.

Ingliz tilidagi qo'shiqlarni tinglashni yoqtirasizmi? Musiqa- bu sizga turli xil his-tuyg'ularni uyg'otishi va sizga baxt, energiya yoki xotirjamlik olib kelishi mumkin bo'lgan vosita. Bu tashvish va depressiyani kamaytirishi mumkin. Bu sizni ilhomlantirishi va tasavvuringizni jalb qilishi mumkin. Musiqa aql bovar qilmaydigan darajada kuchga ega. Bundan tashqari, u ingliz tilini o'rganish uchun juda foydali vosita bo'lishi mumkin! Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, musiqa nafaqat eski xotiralarni eslab qolishga yordam beradi. Bu bizga yangilarini yaratishga ham yordam beradi. Bu ingliz tilini o'rganuvchilar uchun ajoyib yangilik! Musiqa siz allaqachon bilgan so'z va iboralarni eslab qolishingizga yordam beradi [1,1]. hamda yangi lug'at va iboralarni o'rganishingizga ko'maklashadi. Turli uslubdagi o'quvchilar tinglash qobiliyatlarini yaxshilash uchun ingliz qo'shiqlaridan foydalanishlari mumkin. Eshitish qobiliyatini o'rganuvchilar tovushlarga bog'langan bo'lsa, vizual o'quvchilar musiqiy videolardan zavqlanishadi va kinestetik o'quvchilar ritmga bog'lanadi. Ba'zi odamlar hatto ritmga (raqsga tushish) harakat qilishda yaxshi o'rganishadi! Takrorlash tushunishni kuchaytiradi Aksariyat qo'shiqlar 5 daqiqadan kamroq vaqtni tashkil qiladi va siz mashinada, qatnovda yoki xarid qilganingizda tinglashingiz mumkin. Xuddi shu so'zlarni qanchalik ko'p eshitsangiz, ularni eslab qolish va ulardan foydalanish imkoniyati shunchalik yuqori bo'ladi. Dastlab siz

qo'shiq matnining atigi 25 foizini tushunishingiz mumkin bo'lsa-da, asta-sekin tinglashni 50% ga, keyin 75% ga yaxshilaysiz va hokazo. Turli xil mintaqalar va mamlakatlardan kelgan qo'shiqchilar ko'pincha so'zlarni boshqacha talaffuz qilgani uchun musiqa turli ovozlardan siz allaqachon bilgan so'zlarni tanib olishingizga yordam beradi.

Ingliz tilini o'rganishda musiqaning 6 ajablanarli foydasi:

- Talaffuz ko'nikmalarini yaxshilaydi.
- Yangi lug'atni yodlashni osonlashtiradi. Yangi lug'at hajmini kengaytiradi.
- Bu stresssiz o'quv jarayoni.
- Bolalarning faol ko'nikmalarini qo'llab-quvvatlaydi.
- So'zlashuv ko'nikmalarini yaxshilaydi.
- Dunyoqarashingizni kengaytiradi, yangi bilimlar hadya etadi.

Ingliz tilini qo'shiqlar bilan o'rganish bo'yicha bosqichma-bosqich qo'llanma:

1. Ingliz tilidagi qo'shiqni tanlang. Bu har qanday qo'shiq bo'lishi mumkin. Sizga yoqadigan, avval bir necha bor tinglagan qo'shig'ingiz.

2. Qo'shiqni tinglang. Qo'shiqning barcha so'zlarini tushundingizmi? Balki yo'q! Ammo tashvishlanmang - odamlar qo'shiqning har bir so'zini birinchi marta eshitganlarida deyarli tushunmaydilar. So'zlar musiqa ritmiga mos kelishi kerak, shuning uchun ularni tushunish qiyin.

3. Qo'shiq so'zlarini o'qing. Qo'shiq matnini onlayn toping. Qo'shiqning so'zlari "lyrika" deb atalishini bilsangiz kerak. Ba'zi qo'shiq matnlari juda oddiy, boshqalari esa chuqur, hissiyotli va murakkab. Ko'pgina musiqa striming xizmatlarida siz bir vaqtning o'zida qo'shiq matnlarini tinglashingiz va o'qishingiz mumkin bo'lgan sozlama mavjud. O'qish paytida qo'shiqni yana tinglang. Endi u biroz mantiqiyroq bo'la boshladi! Yangi yoki qiziqarli so'z va iboralarni yozib oling. Lug'atdan har bir so'zni qidirish shart emas. Har bir qo'shiq uchun besh-o'nta yangi so'zni o'rganishga harakat qiling.

4. Talaffuzga e'tibor bering. Siz g'alati ko'rinishdagi so'zlarni ko'rishingiz mumkin! Qo'shiqlardagi ba'zi so'zlar qanday talaffuz qilinsa, shunday yoziladi.

Tinglayotganingizda, iboralar qanday talaffuz qilinishiga e'tibor bering. Bu haqiqatan ham odamlar tez gaplashayotganini tushunishga yordam beradi.

5. Qayta tinglang va qo'shiling. Tinglayotganingizda, osonroq qismlar bilan qo'shilishni boshlang. O'zingiz xohlagancha jim yoki baland ovozda qo'shiq ayting! Xor - qo'shiqning bir necha marta takrorlanadigan qismi - ehtimol siz birinchi bo'lib kuylashingiz mumkin bo'lgan narsa bo'ladi.

6. Qo'shiq kuylang. Qo'shiqni yana bir necha marta tinglang va har safar biroz ko'proq qo'shiling. Hozircha qo'shiq haqiqatan ham sizning boshingizda! Haqiqatan ham musiqa va matnning ritmini his qilyapsiz. Ertaga, keyingi haftada yoki yangi qo'shiq o'rganmoqchi bo'lganingizda, xuddi shu narsani takrorlang. Ammo eski qo'shiqlarga, ayniqsa sevimli qo'shiqlarga qaytishni unutmang [1,2].

Shunday ekan, musiqaning qaysi turiga qiziqsangiz ham, qo'shiqlar bilan ingliz tilini o'rganish tinglash va gapirish qobiliyatingizni, so'z boyligingizni va talaffuzingizni yaxshilashga yordam beradi. Bu sizga sinfda hech qachon o'rganmagan so'z va iboralarni o'rgatadi! Va, eng muhimi, bu orqali ingliz tilini o'rganish haqiqatan ham qiziqarli va maroqli bo'ladi. Albatta, bu jarayon o'qish o'rnini bosa olmaydi. Musiqa tinglash qiziqarli va maroqli bo'lsa-da, u hali ham passiv faoliyat bo'lib qoladi va musiqani fonga qo'yish "o'rganish" deb hisoblanmaydi. Agar sizning maqsadingiz tinglash qobiliyatingizni yaxshilash uchun ingliz qo'shiqlaridan foydalanish bo'lsa, siz podkast, radio yoki boshqa sevimli usulni faol tinglash orqali yanada ko'proq muvaffaqiyatga erishishingiz mumkin.

Tadqiqotchi Fillipsning so'zlariga ko'ra, "Bolalar qo'shiqlari ingliz tilining tovushlari, qofiyalari va stress naqshlarini mashq qilish uchun o'rgatiladi" . Haqiqatan ham, ular inglizcha so'zlarni qanday talaffuz qilishda yordam beradi. Toni Stead "Bolalar qo'shiqlarini baland ovoz bilan birgalikda kuylash mobaynida, bolalar eshitishlari orqali qo'shiqdagi so'zlar talaffuzi yodda qoladi. Undoshlar va unililar so'zda hosil bo'ladi. Ular so'zlarning balandligi va talaffuzini qayta-qayta eshita oladilar. Bu sevimli qo'shiqlarning qayta-qayta takrorlanishini eshitib, ular fonologik tushunchaga ega bo'ladilar" . Izabel Mariya tahlil

qilganidek, "Qo'shiqlarning foydalari ikkita asosiy omil: lingvistik omillar va effektiv omillar ostida umumlashtiriladi". Ingliz bolalar qo'shiqlari yosh til o'rganuvchilarining so'z boyligini kengaytirish, o'quvchilarning tinglash va nutq qobiliyatlarini rivojlantirish, bolalarni chet tillari madaniyati bilan tanishtirish, turli til funksiyalarini o'rgatish uchun foydali deb topildi. Ikkinchi omil affektiv omil bo'lib, ingliz qo'shiqlari bolalarni o'rganishga zavq bag'ishlash, ularni faol shtirok etishga undash, o'qituvchining o'z o'quvchilari bilan yaqinlashishiga yordam berish, bolalarning chet tiliga qiziqishlarini uyg'otish va tilda jonli muhit yaratishga yordam beradi [3,116].

Xulosa qilib atadigan bo'lsak, o'quvchilarga ingliz tilini o'rgatish uchun foydali bo'lgan pedagogik manbalar sifatida ingliz tili darslarida ingliz bolalar qo'shiqlarni qo'llash, o'rganish va tadqiq qilishdir. Yangi ingliz tilini o'rganishni boshlovchilar uchun tilni o'rgatishda qo'shiqlardan foydalanish, bolalarni chet tilini o'rganishga undaydigan sinf mashg'ulotlarini yaratish va qo'llash uchun o'qituvchilarning eng samarali kundalik didaktik dasturidir. Birinchidan, qo'shiqlar ingliz tili darslaridada so'z boyligini, yangi so'zlarni o'rganish va uni xotirada saqlab qolish uchun foydali pedagogik vosita sifatida qo'llash tavsiya etiladi. Ikkinchidan, qo'shiqlardan foydalanish motivatsiya va quvonchni oshirib, bog'cha bolalari, boshlang'ich maktab o'quvchilar va ularning o'qituvchilari o'rtasidagi munosabatni yaxshilaydi. Uchinchidan, rag'batlantiruvchi sinf muhiti o'quvchilar o'rtasida keskinlik va stress darajasini pasaytiradi.. Bolalar uchun yaratilgan qo'shiqlar maktabgacha yoshdagi bolalarga ingliz tilini o'rgatishda samarali o'quv qo'llanmasidir. Bolalar inglizcha qo'shiqlar bilan so'z boyligini tezroq va ko'proq o'rganadilar va ularning tasavvurlarini rag'batlantiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. British council " Musiqa kuchi: qo'shiqlar bilan ingliz tilini qanday o'rganish mumkin"? 1-2-bet.
2. Hasanboy Rasulov "Ingliz tilini o'rganish uchun eng yaxshiqo'shiqlar matni bilan" 1-bet.

3. Orziboyeva Xurshidaxon "Boshlang'ich sinflarda chet tilini o'qitishda ingliz bolalar qo'shiqlarining ahamiyati" 116-bet.
4. Makhmudova G.B. The Development of Scientific Theories of Metaphor Translation from the Cultural Point of View. International Journal on Integrated Education 6 (5), 329-332.